

SEANCES DU MARDI 28 FEBRUARI 1984
VERGADERINGEN VAN DINSDAG 28 FEBRUARI 1984ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DE MATIN
OCHTENDVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 1430.

MESSAGES:

Chambre des représentants, p. 1430.

PROJET DE LOI (Discussion):

Projet de loi relatif aux soldes et aux charges du passé des communautés et des régions et aux secteurs économiques nationaux.

Discussion générale. — *Orateurs*: M. Seeuws (rappel au règlement), M. Delmotte, M. le Président, MM. Van der Elst, André, rapporteur, Mme Herman-Michielsens, M. Egelmeers, Mme Delruelle-Ghobert, M. Vercaigne, p. 1431.

COMPOSITION DE COMMISSIONS (Modifications):

Page 1441.

PROJETS DE LOI (Dépôt):

Page 1441.

Le gouvernement:

1. Projet de loi contenant le budget des Affaires culturelles communes de l'année budgétaire 1984;
2. Projet de loi portant confirmation d'arrêtés royaux en matière de douanes et accises.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1983-1984
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1983-1984

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 1430.

BOODSCHAPPEN:

Kamer van volksvertegenwoordigers, blz. 1430.

ONTWERP VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet betreffende de saldi en de lasten van het verleden van de gemeenschappen en de gewesten en de nationale economische sectoren.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heer Seeuws (beroep op het reglement), de heer Delmotte, de Voorzitter, de heren Van der Elst, André, rapporteur, mevrouw Herman-Michielsens, de heer Egelmeers, mevrouw Delruelle-Ghobert, de heer Vercaigne, blz. 1431.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES (Wijzigingen):

Bladzijde 1441.

ONTWERPEN VAN WET (Indiening):

Bladzijde 1441.

De regering:

1. Ontwerp van wet houdende de begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1984;
2. Ontwerp van wet houdende bekrachtiging van koninklijke besluiten inzake douane en accijnzen.

PROPOSITION DE LOI (Dépôt):

Page 1441.

M. de Clippele. — Proposition de loi modifiant le Code civil en matière de contrats de louage de biens immeubles.

PROPOSITION DE LOI (Renvoi):

Page 1442.

Renvoi à la commission de l'Intérieur, de la proposition de loi sur le contentieux en matière de taxes locales, actuellement pendante à la commission des Finances.

INTERPELLATIONS (Demandes):

Page 1442.

M. de Clippele au Vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur sur « les mesures à prendre par le gouvernement compte tenu du rapport de la Banque Nationale au sujet de la dégradation des finances publiques ».

M. S. Moureaux au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur « la violation flagrante de l'article 19 de la Constitution que forme l'interdiction faite à un parti francophone de tenir des réunions privées dans un lieu privé sous prétexte qu'il se trouve situé en région flamande ».

M. Humblet au Premier ministre sur « la relance des discussions sur le désarmement nucléaire en Europe ».

VOORSTEL VAN WET (Indiening):

Bladzijde 1441.

De heer de Clippele. — Voorstel van wet tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek inzake huren van onroerende goederen.

VOORSTEL VAN WET (Verwijzing):

Bladzijde 1442.

Verwijzing naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden van het voorstel van wet betreffende de geschillen ter zake van plaatselijke heffingen, dat thans bij de commissie voor de Financiën aanhangig is.

INTERPELLATIES (Verzoeken):

Bladzijde 1442.

De heer de Clippele tot de Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over « de door de regering te nemen maatregelen, rekening houdend met het rapport van de Nationale Bank over de achteruitgang van de openbare financiën ».

De heer S. Moureaux tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt over « de flagrante schending van artikel 19 van de Grondwet door het verbod aan een Franstalige partij opgelegd om particuliere bijeenkomsten te houden in een particuliere plaats, onder voorwendsel dat die op Vlaams grondgebied gelegen is ».

De heer Humblet tot de Eerste minister over « de relance van de besprekingen over de kernontwapening in Europa ».

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT

VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 05 m.
De vergadering wordt geopend te 10 u. 05 m.

CONGES — VERLOF

MM. Boel et Vandezande, pour raison de santé; **MM. P. Peeters et Degroove**, à l'étranger, demandent un congé.

Vragen verlof: de heren Boel en Vandezande, om gezondheidsredenen; de heren P. Peeters en Degroove, in het buitenland.

— Ces congés sont accordés.

Dit verlof wordt toegestaan.

MM. Wyninckx, Conrotte et Vanderpoorten, pour raison de santé; **Mme Saive-Boniver**, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Wyninckx, Conrotte en Vanderpoorten, om gezondheidsredenen; mevrouw Saive-Boniver wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

MESSAGES — BOODSCHAPPEN

M. le Président. — Par messages du 16 février 1984, la Chambre des représentants transmet au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance de ce jour, les projets de loi:

1° Contenant le budget du ministère des Travaux publics de l'année budgétaire 1984;

Bij boodschappen van 16 februari 1984 zendt de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat, zoals zij ter vergadering van die dag werden aangenomen, de ontwerpen van wet:

1° Houdende de begroting van het ministerie van Openbare Werken voor het begrotingsjaar 1984;

2° Ajustant le budget du ministère des Travaux publics de l'année budgétaire 1983;

2° Houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Openbare Werken voor het begrotingsjaar 1983;

3° Contenant le budget du ministère de la Région bruxelloise de l'année budgétaire 1984;

3° Houdende de begroting van het ministerie van het Brusselse Gewest voor het begrotingsjaar 1984;

4° Ajustant le budget du ministère de la Région bruxelloise de l'année budgétaire 1983.

4° Houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van het Brusselse Gewest voor het begrotingsjaar 1983.

— Inscrits à l'ordre du jour.

Op de agenda geplaatst.

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE SALDI EN DE LASTEN VAN HET VERLEDEN VAN DE GEMEENSCHAPPEN EN DE GEWESTEN EN DE NATIONALE ECONOMISCHE SECTOREN

Algemene beraadslaging

PROJET DE LOI RELATIF AUX SOLDES ET AUX CHARGES DU PASSE DES COMMUNAUTES ET DES REGIONS ET AUX SECTEURS ECONOMIQUES NATIONAUX

Discussion générale

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet betreffende de saldi en de lasten van het verleden van de gemeenschappen en de gewesten en de nationale economische sectoren.

Nous abordons l'examen du projet de loi relatif aux soldes et aux charges du passé des communautés et des régions et aux secteurs économiques nationaux.

Alvorens de algemene beraadslaging te openen, geef ik het woord aan de heer Seeuws voor een beroep op het reglement.

De heer Seeuws (beroep op het reglement). — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren ministers, geachte collega's, wij doen een beroep op artikel 25 van het reglement van de Senaat om een verdaging van het debat te vragen ten einde een verklaring van de regering te horen ingevolge nieuwe feiten die zich sinds de commissiebespreking van het wetsontwerp over de financiering van de nationale economische sectoren hebben voorgedaan.

Inderdaad, geachte collega's, dank zij de media hebben we tijdens het voorbije weekend kennis kunnen nemen van wat reeds wordt genoemd het politiek «vrijdagakkoord» over het communautair geladen superpakket van de energiedossiers.

Het was meteen voor elke politieke waarnemer duidelijk dat een aantal van de genomen beslissingen, rechtstreeks of onrechtstreeks te maken hebben met het voorliggend wetsontwerp, onder meer wat het akkoord over de Kempische steenkolen aangaat.

Alvorens het debat in openbare vergadering aan te vatten, zou de regering ons een toelichting moeten geven over de aspecten van het «vrijdagakkoord» die invloed hebben op de financiering van de nationale economische sectoren.

Aangezien men blijkbaar weer alles aan alles koppelt en een definitieve regeling van het zogenaamde akkoord is uitgesteld tot de kabinetsraad van volgende vrijdag, dus in afwachting van de eindstemming na het debat over het staal- en schuldenontwerp in de Senaat, moet men de beslissingen van vrijdag jongstleden over de Kempische steenkolen zien in samenhang met volgende openblijvende vragen.

Uit het Kamerdebat bleek dat de enveloppe van 34,4 miljard voor de Kempische Steenkoolmijnen, een som van 2,5 miljard bevat voor de financiering van de stocks, waarvan de integratie in de enveloppe al of niet is na te gaan.

Daarnaast vermeldt het addendum dat het uitgevoerde bedrag een terugvorderbaar voorschot van 2,2 miljard bevat voor de financiering van de stocks, waarvan de integratie in de enveloppe al of niet is na te gaan.

Tenslotte vernamen we uit het vrijdagakkoord dat de meerprijs van 1,2 miljard die de «elektriciens» betalen voor de Kempische steenkolen over een termijn van vier jaar geleidelijk zal worden afgeschaft, wat tot gevolg heeft dat de KS-enveloppe misschien reeds eind 1985 of in 1986 zal zijn uitgeput.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, we verwachten dus van de regering, voorafgaand aan het debat, antwoord onder meer op de volgende vragen:

Ten eerste, hoeveel miljard zal het niet-indexeren van de enveloppe voor exploitatieverliezen kosten aan het Vlaams Gewest?

Ten tweede, kan de regering ons mededelen of het terugvorderbaar voorschot van 2,2 miljard voor de financiering van de stocks in de enveloppe zit of niet?

Ten derde, kan de regering er ons een idee van geven hoeveel dientengevolge het politiek akkoord van verleden vrijdag kost aan de Kempense Steenkoolmijnen en wat het gevolg van de progressieve uitputting van de enveloppe van de Kempense Steenkoolmijnen zal betekenen voor het — nu reeds — structureel tekort van de Vlaamse begroting in de toekomst?

Wij hopen maar, mijnheer de Voorzitter, dat het antwoord op deze vragen verhelderend moge zijn voor het verder verloop van het debat. *(Applaus op de socialistische banken.)*

M. le Président. — La parole est à M. Delmotte.

M. Delmotte. — Monsieur le Président, sans que nos préoccupations soient nécessairement identiques à celles que vient d'exprimer notre collègue M. Seeuws, le groupe socialiste se joint à la requête introduite par ce dernier, en vertu de l'application de l'article 25 du règlement, quant à une explication du gouvernement.

Il est vrai que les décisions prises dans le cadre de l'accord politique de vendredi dernier, dont nous n'avons eu qu'un compte rendu relativement sommaire, peuvent interférer quelque peu dans le débat que nous allons tenir sur les soldes et charges du passé. Nous souhaiterions, par conséquent, qu'au préalable, le gouvernement fasse une déclaration à ce sujet.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van der Elst.

De heer Van der Elst. — Mijnheer de Voorzitter, op mijn beurt steun ik de vraag van de heer Seeuws die ik belangrijk acht. Een antwoord van de regering op zijn vragen zou inderdaad verhelderend kunnen zijn voor het debat.

De Voorzitter. — De Senaat moet zich uitspreken over het voorstel van de heer Seeuws, die een beroep doet op artikel 25 van ons reglement om onze werkzaamheden te wijzigen, in die zin dat de regering vooraf zou antwoorden op de door hem gestelde vragen.

Mag ik aannemen dat de naamstemming gevraagd wordt?

Je suppose que le Sénat veut se prononcer par un vote nominatif. *(Assentiment.)*

Il en sera donc ainsi.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

106 membres sont présents.

106 leden zijn aanwezig.

69 votent non.

69 stemmen neen.

37 votent oui.

37 stemmen ja.

En conséquence, la proposition de M. Seeuws n'est pas adoptée.

Derhalve is het voorstel van de heer Seeuws niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bock, Bosmans, Claeys, Close, De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, Decoster, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Demuyter, Deprez, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Février, François, Friedrichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Goor-Eyben, M. Gramme, Mme Hanquet, MM. Kevers, Lagae, Lagneau, Mainil, Nicolas, Noerens, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pedc, Edg. Peetermans, Poma, Reynders, Rutten, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, M. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uytten-

daele, Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborgh, Vandermeulen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltiel, J. Wathet et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Canipel, De Baere, De Breaecker, Debussère, Dehousse, Delcroix, Delmotte, De Smeyter, de Wasseige, Donnay, Egelmeers, Eicher, Geldolf, Gevenois, R. Gillet, Goossens, Hubin, Humblet, Jandrain, Knuts, Lallemand, Lepaffe, Marmenout, Matthys, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pécriaux, Mmes Pétry, Remy-Oger, MM. Seeuws, Spitaels, Vandenhove, Van der Elst, Van Der Niepen et Vercaigne.

M. le Président. — La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

La parole est à M. André, rapporteur.

M. André, rapporteur. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, le projet de loi dont nous entamons aujourd'hui l'examen en séance publique se compose de deux volets : le premier traite des charges du passé des communautés et des régions ; le second, concerne les secteurs économiques nationaux. La charnière entre les deux volets est constituée par l'affectation des droits de succession.

Les dispositions relatives aux charges du passé sont reprises dans les articles 1er à 9.

Deux principes sont consacrés par ce projet.

Le premier établit la succession juridique de l'Etat par les communautés et les régions.

Le second met à la disposition des communautés et des régions des moyens financiers supplémentaires pour leur permettre de supporter les charges qui en découlent.

C'est l'article premier du projet qui règle la succession juridique. Celle-ci n'est pas illimitée. Pour qu'il y ait succession juridique, il faut remplir des conditions ayant trait aux matières traitées par les instances compétentes à partir de dates précisées dans le projet.

L'article 2 prévoit trois sortes d'exceptions au principe de la succession juridique : ces exceptions maintiennent certains cas d'application de la garantie de l'Etat.

L'article 3 prévoit l'annulation des soldes des communautés et des régions dans le budget de l'Etat. Il permet le transfert de l'équivalent des soldes accumulés aux communautés et aux régions, sauf les soldes relatifs aux paiements en faveur du logement.

Un crédit supplémentaire correspondant au septième des soldes des crédits accumulés, exceptés les soldes relatifs au logement est versé de 1983 à 1989. De plus, des ristournes additionnelles sur impôts et perceptions seront allouées à la Région wallonne et la Région flamande à concurrence d'un septième du montant des soldes relatifs aux paiements d'intérêts aux sociétés de logement. Enfin, un mécanisme est prévu dans ce même article 3 pour les soldes des crédits qui correspondent aux crédits parallèles.

L'article 4 confère un fondement légal à la formule en vigueur jusqu'à présent en ce qui concerne les dépassements de trésorerie des communautés et des régions, les dépassements passés étant considérés comme charges du passé, les dépassements futurs devant être retenus sur les moyens accordés à celles-ci dès que la position débitrice de leur compte courant à la Trésorerie de l'Etat excède un montant équivalent au sixième de la dotation annuelle.

La couverture des charges du passé des communautés et des régions est assurée par le produit des droits de succession. Ceux-ci cessent de figurer parmi les impôts pouvant être ristournés tels que prévus dans la loi ordinaire de réformes institutionnelles du 9 août 1980 ; c'est ce que régissent les articles 5 et 6.

L'article 7 prévoit que le solde du produit des droits de succession après application des dispositions prévues pour la couverture des charges du passé sera, selon son origine régionale, inscrit au budget des Affaires économiques.

Quant à l'article 8, il traite du problème des charges du passé relatives à la Région bruxelloise compte tenu de la situation juridique spécifique de celle-ci.

Enfin, l'article 9 prévoit que des avances sur les moyens octroyés aux communautés et régions peuvent être accordées par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

Telles sont les différentes dispositions de ce projet qui organisent la couverture des charges du passé. Les quatre articles suivants du projet soumis à notre examen règlent les mécanismes du financement des secteurs économiques nationaux tels qu'ils ont été définis par la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980.

L'article 10 du projet de loi prévoit la création, par la Société nationale de restructuration des secteurs nationaux, de deux sociétés anonymes chargées du financement en région wallonne et en région flamande des nouveaux besoins financiers des entreprises des secteurs économiques nationaux. La création, le fonctionnement et le statut de ces deux sociétés seront fixés par le Roi qui peut, pour ce faire, déroger aux lois et arrêtés existants.

Cette mission confiée au Roi connaît toutefois certaines limites : celui-ci peut seulement déroger aux lois et arrêtés pour autant que ces dérogations, soit figurent déjà dans les dispositions qui règlent le fonctionnement et le statut de la SNSN, soit s'imposent pour l'élaboration de mesures appropriées relatives au contrôle et à la surveillance de ces sociétés. Cette mission est limitée dans le temps puisqu'elle prend fin le 1er juillet 1984.

Pendant la même période, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, créer un privilège spécial en faveur des tiers qui ont consenti des emprunts aux deux sociétés créées par la SNSN et déterminer le rang, l'assiette et les modalités d'exercice de ce privilège qui constitue le pendant de l'absence de la garantie de l'Etat.

L'article 11 du projet de loi reprend la disposition de l'article premier, septimo, de la loi du 6 juillet 1983 attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi, à la différence que le Roi reçoit également la compétence de prendre des dispositions en matière de durée du travail et que l'attribution au Roi, conformément à l'avis du Conseil d'Etat, est limitée dans le temps, c'est-à-dire, jusqu'au 1er juillet 1984. Cet article 11 a une portée générale et est donc, en principe, applicable à toutes les entreprises des cinq secteurs nationaux. Il permet au Roi de prendre toutes les mesures utiles en matière de rémunération, d'indemnité et d'avantages en ce compris toute forme d'indemnités aux administrateurs et commissaires et de durée de travail, éventuellement par dérogation aux lois, aux conventions collectives et individuelles et aux décisions unilatérales de l'employeur, pour autant que soient respectées les dispositions relatives à la garantie du salaire minimum moyen.

L'article 12 constitue le fondement légal nécessaire et suffisant pour, d'une part, permettre la reprise des créances sur les entreprises sidérurgiques en vue de leur conversion en capital et pour, d'autre part, assurer le financement des entreprises sidérurgiques par la voie de la souscription de certains types d'obligations, notamment les obligations dites conditionnelles participantes convertibles. Cet article rétroagit au 5 août 1978.

L'article 13 autorise le Roi à adapter, avant le 1er juillet 1984 et par arrêté délibéré en Conseil des ministres, l'arrêté royal n° 30 du 15 décembre 1978 portant institution d'un Comité national de planification et de contrôle de la sidérurgie et des comités de bassins sidérurgiques, à la suite de la restructuration du secteur sidérurgique et plus particulièrement en ce qui concerne la composition et la mission de ce comité.

Enfin, l'article 14 du projet de loi dispose que le Roi fixera, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, la date d'entrée en vigueur de la loi. Les problèmes des secteurs nationaux et plus spécialement ceux du secteur sidérurgique portent non seulement sur le financement, mais aussi sur le volet social et les synergies. Ils forment un tout dont les éléments doivent pouvoir entrer en vigueur en même temps.

Telle est, monsieur le Président, mesdames, messieurs, la portée du présent projet de loi.

Ainsi que le rapport en témoigne, votre commission de révision de la Constitution et des réformes institutionnelles a procédé à un examen approfondi de ce projet et les considérations les plus variées ont pu être formulées de telle sorte que chaque membre a été en mesure de se former un jugement.

Les débats en commission ont principalement porté sur la majorité requise pour le vote d'un tel projet et, dès lors, la portée de ce projet au regard de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980 ; les effets de ce projet et, notamment du « mécanisme de fait » prévu à l'article 7, sur la réalité de la solidarité nationale ; la suppression des droits de succession de la liste des impôts et perceptions pouvant être ristournés aux communautés et aux régions ; l'absence de garantie de

l'Etat pour le financement de projets d'investissement ou de restructuration d'entreprises relevant des secteurs nationaux et la création d'un privilège spécial; le fonctionnement et les moyens mis à la disposition du FRI; l'attribution de pouvoirs spéciaux au Roi en ce qui concerne la restructuration et la viabilité des entreprises relevant des secteurs nationaux.

Certes, dans cette matière particulièrement sensible dont — chacun en est conscient — les tenants et les aboutissants touchent à l'existence même de l'Etat, les clivages se multiplient à l'envi et la légitimité des points de vue des uns et des autres rend plus difficile encore la recherche du consensus.

Il n'appartient pas au rapporteur de mettre en exergue telle argumentation plutôt qu'une autre. J'observerai tout simplement qu'une majorité s'est dégagée par treize voix contre six pour adopter ce projet et que cette majorité correspond à celle qui, au sein de cette assemblée, assure le gouvernement de sa confiance. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Herman, rapporteur.

Mevrouw Herman-Michielsens, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik dank in de eerste plaats mijn mederapporteur, die mijn taak heeft vereenvoudigd door het feit dat hij zeer volledig de draagwijdte van de problemen die in het voorliggend ontwerp van wet werden behandeld heeft weergegeven. Het zou dus daarmee kunnen volstaan.

Ik meen evenwel dat ik als mederapporteur een zekere verantwoording aan deze vergadering ben verschuldigd. Zelden heeft de commissie voor de herziening van de Grondwet en de hervorming der instellingen, een ontwerp ter behandeling gekregen dat eigenlijk op zoveel verschillende elementen van de politiek en op zoveel materies betrekking heeft, die in verschillende commissies zouden kunnen worden behandeld.

Het is dan ook een grote onvolkomenheid van het rapport dat de debatten er chronologisch werden in opgenomen. Dit komt de weergave van de structuur van de bespreking niet ten goede. Wij hebben dan ook dergelijke methode niet met een gerust gevoel gevolgd. Het was te wijten aan de omstandigheden. Het lag in onze bedoeling u dit rapport tijdig door de diensten te doen verzenden om een grondig onderzoek ervan mogelijk te maken.

Maar we moesten een zekere timing eerbiedigen om aan de commissieleden de kans te bieden behoorlijk de drukproeven na te lezen, opdat niet alleen foutieve interpretaties konden worden vermeden, maar dat elk van de vele woordvoerders in het debat in de commissie zijn betoog kon weervinden en daaruit kon afleiden dat zijn ideeën volledig en correct werden weergegeven. Door die timing was het rapport bijna afgewerkt een paar dagen nadat de bespreking in de commissie was afgelopen, met als gevolg dat we de problemen niet hebben kunnen rangschikken.

De algemene uiteenzetting van de minister, de algemene bespreking en de verschillende artikelen die op de algemene problematiek betrekking hebben, werden ook chronologisch in het rapport opgenomen.

Daarom wil ik bij wijze van toelichting de behandelde problematiek onderbrengen in de verschillende politieke aangelegenheden waarop ze betrekking heeft, om aldus tot een meer structureel geheel te komen. Dat is zeer moeilijk te verwezenlijken, omdat daarin twee zeer gescheiden problemen werden behandeld. Enerzijds gaat het om de schulden en de saldi van het verleden, wat een institutioneel probleem en tegelijkertijd ook een budgettair probleem is. Anderzijds betreft het de oplossing van de bepaalde vraagstukken in verband met de financiering van de nationaal gebleven sectoren om daaraan een geëigende oplossing te geven, zoals in de wetten van 8 en 9 augustus 1980 was bepaald.

Op het eerste gezicht leken dit zeer uiteenlopende materies te zijn, maar er was een politieke reden om ze samen te voegen, wat de minister trouwens zeer duidelijk heeft gezegd in zijn toelichting in de commissie. De oplossing van deze dubbele problematiek zou immers oneindig veel meer financiële middelen hebben gevergd indien men zou hebben geopteerd voor een afzonderlijke oplossing. Vandaar dan ook de dubbele structuur van dit ontwerp van wet.

Wat het institutioneel gedeelte van dit ontwerp betreft, kunnen een hele reeks opmerkingen op een rij worden gezet. Eerst werd de vraag gesteld of artikel 107^{quater} in de wetten van 8 en 9 augustus 1980 handelend over de regionalisering, derwijze werd geïnterpreteerd en toegepast dat er geen ruimte overbleef om in dit ontwerp te voorzien in een regionalisering de facto.

De legistieke opmerking werd gemaakt of de artikelen 1 tot 7 die meer bepaald handelen over de lasten en de saldi van het verleden niet beter konden worden voorgesteld als een wijziging van de gewone wet van 9 augustus 1980 en als dusdanig in die wet worden ingevoegd in plaats van een afzonderlijke wettekst te maken.

Sommige leden waren van oordeel dat het ontwerp dat wij thans behandelen, de bijzondere wet van 8 augustus 1980, de wet dus die met een bijzondere meerderheid werd aangenomen, impliciet wijzigt en dat derhalve dit ontwerp ook met een tweederdemeerderheid en een meerderheid in elke taalgroep moet worden goedgekeurd. Andere leden gingen daar niet mee akkoord. Zij verwezen daarvoor naar de Raad van State die in 1980 oordeelde dat twee verschillende materies aan bod kwamen in verband met de staatsvorming en dat derhalve twee afzonderlijke wetten vereist waren. Volgens hen is het de tweede wet die goedgekeurd werd met een gewone meerderheid, die met het onderhavige ontwerp van wet verder wordt voltooid. Derhalve volstaat volgens hen een gewone meerderheid.

Een lid behorend tot de strekking die meende dat een tweederdemeerderheid vereist is, verklaarde dat het goedkeuren van dit ontwerp met een gewone meerderheid niet ongestraft zou blijven in ons staatsbestel. Hij meent dat de wetgever die handelt met de gewone meerderheid en de wetgever die uitspraak doet met bijzondere meerderheid, in feite twee verschillende wetgevers zijn hoewel het om dezelfde personen gaat. Hij vroeg zich dan ook af of de stemming van dit ontwerp met gewone meerderheid later geen aanleiding zou kunnen geven tot een verzoek om nietigverklaring bij de Raad van State.

Een heel ander domein wordt betreden waar dit wetsontwerp aanduidingen geeft voor budgettaire oplossingen van twee financiële problemen.

Er wordt voorgesteld uit de lijst die in de wetten van 1980 zijn opgenomen, twee punten te lichten. Door die wetten werden bepaalde belastingen uit het belastingsysteem van de Staat gehaald en toegewezen, bij wijze van *ristorno's*, aan de gewesten en de gemeenschappen. Uit de besprekingen is echter gebleken dat tot nog toe geen *ristorno* van successierechten gebeurde aan de gewesten of gemeenschappen. Daarmee worden degenen in het ongelijk gesteld die beweren dat het gaat om het terughalen van middelen uit de gewesten naar de nationale begroting.

De successierechten werden tot hiertoe nog niet aan de gewesten of de gemeenschappen geristorneerd. Het zijn dus nog altijd nationale middelen. Men heeft nu oplossingen voor de financiering van de schulden van het verleden en van bepaalde nationale sectoren. De middelen worden nu wel gegeven voor gewestelijke doeleinden maar niet volgens de verdeling bepaald in de wet van 1980. Voor de successierechten steunt men op de oorsprong ervan en ze zijn bestemd voor de bestaande noden. Voor sommigen is dit een vertekening van de wet van 1980.

De minister heeft daarop gerepliceerd dat, zoals ik daarnet heb gezegd, de *ristorno's* nog nooit zijn gebeurd en dat in feite het terughalen van de successierechten uit de *ristorno's*, de middelen van de gemeenschappen en de gewesten niet verminderen. In het verslag wordt gezegd dat de *ristorno's* betrekking hebben op een hele lijst van belastingen. Het laatste punt op die lijst zijn de personenbelastingen, de belasting op de fysieke personen. Dit laatste vormt haast het geheel van de middelen van de Staat. Die belasting mag vanzelfsprekend niet geheel worden opgebruikt voor de gewesten en de gemeenschappen, maar door het uitlichten van de successierechten uit de lijst van belastingen, zal men eerder aan dat laatste *ristornopunt* komen. De minister heeft trouwens aan de commissie medegedeeld welke belastingen reeds werden geristorneerd. Hoe het ook zij, de successierechten zijn daar nog niet bij.

Het ontwerp heeft ook een economische draagwijdte. Op heel wat vragen heeft ook de minister van Economische Zaken geantwoord. Niet alleen de staalsector wordt met dit ontwerp gevisieerd, maar ook nog andere nationale sectoren met problemen. De problemen zijn niet louter beperkt tot het Waalse Gewest. Ook het Vlaamse Gewest zal met problemen te kampen krijgen die niet minder hard zullen aankomen. Denk maar aan de Limburgse steenkoolmijnen.

In de Senaatscommissie heeft men niet alleen nationale problemen besproken, maar men heeft ook nagegaan of de vermindering van productie opgelegd door de Europese Commissie, wel billijk verdeeld was over de hele staalsector.

Sommige leden vroegen zich af, of de beperking, die door de Europese Commissie was opgelegd, niet te veel op Cockerill-Sambre drukte en te weinig op de andere staalbedrijven. Zij waren van oordeel dat de staalbedrijven uit het Vlaamse Gewest vrijuit gingen en bepaalde producties niet in reserve hebben gehouden waartoe zij nochtans door de

Europese Commissie werden verplicht. De minister heeft heel duidelijk gezegd dat de vermindering van produktie van 1 400 000 ton die door de Europese Commissie werd opgelegd, specifiek Cockerill-Sambre betrof.

Er werden vragen gesteld over de toelagen verleend per personeelslid aan Cockerill-Sambre, aan de Waalse sector en aan de Vlaamse sector.

Ook waren er vragen in verband met de toelagen per geproduceerde ton. Een commissielid was van oordeel dat die toelagen belangrijker waren voor het Vlaamse Gewest dan voor het Waalse Gewest. Deze problematiek heeft ook de aandacht gekregen van verschillende sprekers in de commissie. Desbetreffende hebben én de minister van Institutionele Hervormingen én de minister van Economische Zaken geantwoord.

Wij zouden een belangrijk element van de bespreking uit de weg gaan zo wij niet artikel 11 van het ontwerp citeerden dat de overheid toelaat zich te mengen in bepaalde sociale verhoudingen, in de loonmassa en ook met betrekking tot het tewerkgesteld personeel. Aldus kunnen eventueel gesloten overeenkomsten, bevestigd bij koninklijk besluit, door de overheid worden doorkruist. Ter zake is er een lange discussie geweest. Het is immers ongewoon in de sociale sector dat, waar werkgevers en werknemers een akkoord hebben bereikt over bepaalde punten van het sociaal beleid van een onderneming, de overheid tussenbeide komt. De minister heeft zeer duidelijk geantwoord onder welke omstandigheden dit kan gebeuren, binnen welke limites en welke ondernemingen daarvoor al dan niet in aanmerking komen.

Wat nu de data betreft, tot in 1975 neemt de Staat bepaalde zaken voor zijn rekening en blijft hij de volle verantwoordelijkheid daarvoor dragen. Er zij opgemerkt dat de culturele autonomie dateert van 1971. Dan is er de periode van 1974 tot 1979 met de voorlopige gewestvorming. Vervolgens is er de wet van 1980 die op 1 oktober 1980 van kracht werd. Hoewel de teksten er niet expliciet over spreken, ging praktisch iedereen ermee akkoord dat de rechtsopvolging van de gewesten en de gemeenschappen bestaat. Voor de periode van 1980 tot 1982 heeft de Staat, hoewel de rechtsopvolging op 1 oktober 1980 van kracht werd, toch nog een aantal zaken voor zijn rekening genomen.

De commissie heeft zich langdurig beziggehouden met de bespreking van artikel 7, dat bepaalt wat er met een eventueel saldo moet gebeuren en wat er moet gebeuren bij het volstorten van de enveloppes en bij het afwikkelen van de schulden en de lasten uit het verleden indien er geen saldo is. In het eerste geval zal het saldo worden gestort op twee posten van de begroting van Economische Zaken, gesplitst naar het Vlaamse en het Waalse Gewest, zodat het kan dienen om in nationaal verband gewestelijke initiatieven te steunen. In de commissie sprak men in dit verband over Gewesten met een grote G, namelijk die entiteiten die ontstaan zijn door de wet van augustus 1980, en over gewesten met een kleine g, namelijk wanneer men het had over nationale steun aan bedrijven uit de nationale sectoren die echter lokaliseerbaar zijn in één van de gewesten.

Indien er een tekort is, zal de zogenaamde schrappingsmethode worden gehanteerd. Deze term wordt ook in het Frans gebruikt, namelijk *la méthode de schrapping*, wat eigenlijk wil zeggen: *la méthode de retranschement*.

Hierbij maakt men geld vrij door op een aantal posten voorkomend op de begroting van Economische Zaken en die lokaliseerbaar zijn in de gewesten, kredieten uit te trekken en deze te gebruiken voor het volstorten van de enveloppes. Men vervangt dus een aantal lokaliseerbare initiatieven door de noden die oprijzen door dit ontwerp. Het bestedingsbudget wordt bijgevolg vervangen door een ordonnancering.

Dit bedrag is niet altijd identiek op de twee begrotingen. De ordonnancering kan immers worden gespreid over een aantal jaren. De schrapping van die ene post op de nationale begroting is dan terug te vinden in de samengetelde ordonnanceringen gedurende verschillende jaren.

Het politiek akkoord dat aanleiding heeft gegeven tot dit wetsontwerp, dateert van 26 juli 1983. Wij zijn nu bijna in maart 1984. Het politiek akkoord kwam tegemoet aan toen bestaande noden waarvoor een onmiddellijke oplossing moest worden gevonden en heeft aanleiding gegeven tot een prefinanciering. Voor het Waalse Gewest kwam deze prefinanciering tot stand langs Boëlinvest. De middelen die door deze wet zullen vrijkomen, zullen dus in de eerste plaats moeten worden gebruikt om de financieringsmiddelen die men reeds ten onrechte voor Cockerill-Sambre heeft gebruikt, te recupereren.

In de commissie werd ook veel aandacht besteed aan de adviezen van de Raad van State. Sommige sprekers merkten op dat de Raad van State niet het geheel van het huidige ontwerp van wet onder ogen heeft gekregen. De minister antwoordde hierop dat er, zoals blijkt uit het

verslag van de Kamercommissie, verschillende opeenvolgende adviezen van de Raad van State zijn geweest. Het eerste advies werd gegeven over een volledige tekst, die naderhand werd gewijzigd.

De Kamervoorzitter heeft voor een aantal artikelen een bijkomend advies gevraagd. Een aantal amendementen werden op advies van de Raad van State ingediend, zodat uiteindelijk de Raad van State het geheel van wat nu voorligt onder ogen heeft genomen. Laten wij ook niet vergeten dat de regering op het advies van de Raad van State om het eerste ontwerp in te trekken, is ingegaan.

De belangrijkheid van het ontwerp en de omvang van de materies waarop het betrekking heeft, vereisen eigenlijk een gestructureerd verslag dat een duidelijk zicht biedt op al de betrokken materies en op de oplossingen die aan de verschillende problemen worden gegeven. Dit is niet kunnen gebeuren. Ik moet toegeven dat dit werk zeer onvolkomen is en soms met steekproeven is moeten gebeuren. Samen met de mede-rapporteur verontschuldig ik mij hiervoor. Degenen die later dit document zullen inkijken, zullen van deze onduidelijkheid schade ondervinden. Ik denk echter dat wij niet anders konden omwille van de dringende termijn om een oplossing te vinden.

Sommige sprekers hebben gezegd dat het negen maanden geduurd heeft — en deze termijn is vol betekenis — om een politiek akkoord om te zetten in een wettekst. De oplossing van de voorliggende problemen was zo belangrijk dat geen verder uitstel kon worden geduld en dat een eventueel minder afgewerkt verslag te verkiezen was als men hierdoor de gestelde termijn kon respecteren. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Delmotte.

M. Delmotte. — Monsieur le Président, chers collègues, j'occuperai cette tribune durant un temps relativement bref, en vertu des accords pris entre les chefs de groupe et au sein de la commission du travail parlementaire. Nous entendons respecter les limites de temps prévues et, notamment en ce qui me concerne, permettre ainsi à mes collègues du groupe socialiste, de s'exprimer chacun dans leurs domaines respectifs.

Monsieur le Président, cher collègues, le projet de loi qui nous est soumis aujourd'hui est censé concrétiser l'accord intervenu le 26 juillet 1983 au sein du gouvernement. Quelques jours plus tard, au début du mois d'août, les socialistes s'autorisaient à qualifier cet accord de « Munich francophone ».

Après que le projet de loi a été discuté et adopté à la Chambre, après son examen en commission sénatoriale, après ses analyses attentives et approfondies, les socialistes ne peuvent que voir se renforcer leur opinion et adopter la même attitude de rejet total.

Comme l'a souligné *La Libre Belgique*, ce projet de loi et cet accord du 26 juillet sentent l'hypocrisie à plein nez. Ce journal conservateur avait raison d'affirmer que les hommes de l'actuelle majorité préférèrent ne pas trop se vanter de ce que signifie l'effondrement d'un plan entier de la solidarité nationale au mépris même de la lettre et de l'esprit des lois de régionalisation de 1980.

En effet, comme l'a voulu le CVP, les Wallons paieront dorénavant seuls leur sidérurgie. Les socialistes francophones — je le répète une fois de plus — ne sont pas opposés à la régionalisation des secteurs nationaux. Au contraire, ils sont d'avis que les régions doivent connaître un accroissement significatif de leurs compétences, en ce compris les secteurs nationaux.

Ainsi — utile rappel, me semble-t-il —, quand à la Chambre, le député CVP Van den Brande déposa sa fameuse proposition de loi, les socialistes votèrent l'urgence, tout comme ils la votèrent pour la proposition du député Baudson, tendant à élargir la régionalisation à d'autres domaines importants de la vie économique.

Malheureusement commença alors une sorte de mascarade indigne de nos institutions.

Les ministres francophones, minoritaires tant dans leur communauté et leur région qu'au sein du gouvernement belgo-flamand, faisant montre d'une réticence certaine à toute régionalisation accentuée. On palabra donc pendant des mois. Il y eut l'épisode du rapport Matthijs, reprenant les engagements de l'Etat dans les secteurs nationaux. Ses chiffres furent discutés à plusieurs reprises, on en énuméra toutes les limites, les imperfections, les inconnues. Puis on ne parla plus du rapport Matthijs, mais ces chiffres, tout imparfaits qu'ils soient, sont maintenant considérés comme la seule réalité acceptable par le gouvernement.

Entre-temps, sous la gestion soi-disant rigoureuse de M. Geens notamment, la Région flamande courait à la faillite. Bel exemple, face aux Wallons présentés comme gréviculteurs, la société de reconversion flamande ne payait plus ses dettes...

Et ce fut le troc, réalisé par la déclaration du 21 juin et l'accord du 26 juillet.

A ce moment, les ministres francophones du gouvernement acceptaient d'échanger le sauvetage d'une industrie vitale pour leur région contre les dettes de trésorerie de la Communauté flamande. Et ces ministres francophones persistent, en nous soumettant ce projet, à défendre une solution injuste que certains n'ont d'ailleurs pas craint d'appeler « coloniale ».

Bien qu'elle puisse paraître excessive, cette analyse est malheureusement exacte. Au travers de ce mécanisme très compliqué, de cet amalgame où le seul élément commun est l'utilisation des droits de succession, que constate-t-on en effet?

La Communauté flamande a pris la responsabilité de dépenser plus de moyens que ceux dont elle disposait. Qu'il y ait imputabilité régionale des déficits ainsi engendrés est normal et correspond à un principe de saine gestion, principe adopté d'ailleurs en 1980 pour la répartition des compétences régionales: celui qui détient le pouvoir endosse la responsabilité financière.

A l'inverse, pour la sidérurgie, c'est la Région wallonne qui doit payer, alors qu'elle n'a pas pu et ne peut toujours pas exercer de réels pouvoirs quant à la manière dont est traité le dossier sidérurgique.

Si, en 1981, nous avons quitté le gouvernement, c'est parce que ce dossier sidérurgique ne connaissait que des retards et des blocages; c'est parce que la politique sidérurgique belge a été et est encore menée au profit unilatéral de Sidmar. Ce qui nous est présenté comme une solution à peu près honorable n'améliore en rien les choses: la Flandre continuera à faire ce qu'elle veut, les Wallons auront le seul droit de payer.

Ils paieront toute leur sidérurgie; ils paieront aussi, directement et indirectement pour les charbonnages de Campine; ils paieront pour les textiles flamands; ils paieront pour les chantiers navals. De surcroît, ils n'auront même pas la certitude de voir réaliser les mesures prévues dans ce projet en faveur, prétend-on, de la sidérurgie.

Car, pour tenter de contourner les avis du Conseil d'Etat, pour essayer de justifier le vote à la majorité simple d'une modification institutionnelle fondamentale, le gouvernement a décidé de régionaliser les secteurs nationaux par le biais d'un mécanisme budgétaire de fait.

Ainsi, le financement de la sidérurgie restera soumis au bon vouloir de la majorité flamande. Pis encore, même si elles sont entièrement réalisées, les mesures prévues risquent fort d'être insuffisantes et inopérantes: L'enveloppe des 27 milliards s'amenuise et est utilisée pour financer des cash drains, au lieu de permettre les restructurations prévues. Elle servira d'abord à reconstituer les enveloppes de Boëlinvest et du froid. Par ailleurs, pour ce dernier, il apparaît que 6 milliards sont insuffisants, la CSC elle-même parlant de 17 milliards. Enfin, les accords de synergie laissent le champ libre à Sidmar au détriment, à nouveau, de la sidérurgie wallonne, et je ne reviendrai pas sur les négociations avec la CEE où, je prétends l'affirmer sans être contredit, la sidérurgie wallonne est mal défendue par un ministre flamand.

En effet, la totalité des diminutions exigées de la Belgique est supportée par le seul Cockerill-Sambre.

Bref, pas de réelles solutions pour la sidérurgie wallonne. Celle-ci, dans la mesure où elle survit, continuera encore longtemps à subir le supplice de la baignoire, dans lequel le gouvernement est passé maître.

Dans ce contexte, les ministres francophones du gouvernement ont, je l'ai dit, accepté de payer les déficits de trésorerie de la Région flamande.

En effet, un projet de loi sur les soldes et charges du passé était déposé sur le bureau des Chambres. Il y avait accord entre le gouvernement national, la Communauté française et la Région wallonne. Qu'importe, la Région flamande n'était pas d'accord. Cette raison était suffisante pour qu'on bloque tout. De ce fait, la formule maintenant « repesée » ne vise qu'à satisfaire le parlement flamand, un bref moment isolé.

Le gouvernement a instauré un système qui retire les droits de succession de la liste des impôts ristournables. Ainsi, les régions et particulièrement la Région wallonne se voient privées de moyens qui leur revenaient.

Pour cette raison aussi, la solution apportée au problème des soldes et charges du passé ne règle pas vraiment les difficultés. Ainsi, la répartition des charges du logement entre les régions n'est toujours pas réalisée. Nul doute que de nouvelles difficultés surgiront à ce propos. En outre,

le système proposé est injuste, tant dans la détermination des soldes et charges visés que par la solution partielle et insuffisante qu'il apporte au grave problème de la Région bruxelloise.

Toutes ces injustices, ces insuffisances, ces complications, ces amalgames, tout cela a été réalisé pour répondre aux désiderata de la Communauté flamande.

Je ne m'interrogerai même pas sur l'intérêt qu'eût rencontré la Région wallonne si elle s'était trouvée dans la même situation budgétaire. De telles questions ne se posent malheureusement plus.

Elles ne se posent plus parce que certains ne craignent pas, simplement pour satisfaire leur soif du pouvoir, de laisser attaquer un des fondements de l'Etat, la solidarité nationale. Après le *Walen buiten* et le *Leuwen Vlaams*, on en est maintenant au *Walen buiten* économique.

Tous les jours, les exigences flamandes se font plus pressantes, plus précises.

Voter ce projet, c'est pour les francophones se soumettre entièrement à ces exigences. C'est accepter la mort de la sidérurgie wallonne, c'est accepter que Bruxelles, laissé sans statut, reste défavorisé, c'est accepter que la loi du plus fort prenne le pas sur le prescrit constitutionnel et les principes fondamentaux de ce pays.

Pour leur part, les socialistes francophones ont choisi. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Egemeers.

De heer Egemeers. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, geachte collega's, het onderhavig wetsontwerp is zeer complex in zijn inhoud en het probleem heeft een hoge moeilijkheidsgraad. Het maakt de zaken er niet gemakkelijker op. Het is wel nuttig even de vraag te stellen wat de oorzaak ervan is.

Men kan bij het doorlopen van de lange voorgeschiedenis, zoals minister Dehaene zegde, tot de conclusie komen dat: ten eerste, de voorlopige gewestvorming van 1974 het uitgangspunt is geweest, het basisprogramma, van waaruit wij, bestuurlijk althans, in de mist zijn gegaan met beslissingen, die nu tien jaar later, in werkelijkheid een financiële regeling zouden moeten krijgen; ten tweede, dat er bij het uitwerken en tot stand komen van de wetten van 8 en 9 augustus 1980 — feitelijk dan de definitieve gewestvorming binnen de perken van artikel 107quater van de Grondwet — fundamentele zaken niet of onvolledig werden geregeld, ten bewijze daarvan de mogelijke interpretaties die men geeft, voor zover zij in het kraam passen van diegene die ze inroep; ten derde, dat de regering te lang heeft gewacht om de lasten van het verleden tussen gemeenschappen en Staat te regelen en de financieringsproblemen van de nationale sectoren eraan te binden.

De regering bevestigt dat trouwens, grotendeels door erop te wijzen dat noch de wet van 8 augustus 1980, noch die van 9 augustus 1980 heeft vastgelegd hoe de regeling van het actief en van het passief van de gemeenschappen moet worden vastgesteld. Het gaat dus over de rechtsopvolging.

De minister van Institutionele Hervormingen heeft gemeend er te moeten op wijzen dat dergelijke bepalingen wel werden ingeschreven in het koninklijk besluit van de fusies der gemeenten. De vergelijking gaat niet op omdat men bij fusie van gemeenten te maken heeft met twee of meerdere gemeenten die onder dezelfde autonomie vallen, daar waar het in de staathervorming gaat over twee gemeenschappen — dat is het tegengestelde van fusioneren — die een eigen autonomie kregen.

De verklaringen van de toenmalige Eerste minister — hij had dezelfde naam als de huidige — hebben geen rechtswaarde om de eenvoudige reden dat de wetgever zijn verklaringen niet tot de zijne heeft maakt via opneming in de geciteerde wetten.

En dan is daarmee een van de mogelijke demonstraties gegeven dat het wetgevend werk van de jaren 1980 niet als voorbeeld kan worden gesteld van hoe het zou moeten zijn.

Niettemin bleef dus het probleem gesteld.

Uit de bespreking in de Senaatscommissie van het ontwerp van gewone wet van 1980 is wel gebleken dat met het begrip « solidariteit » ten opzichte van de lasten tussen de gemeenschappen diende rekening gehouden te worden.

Ten aanzien van de lasten van het verleden is het algemeen principe, dat uit de afgelegde verklaringen kon worden genomen: hij die verbintenissen aangaat, dient er de financiële gevolgen van te dragen.

Ik verwijs hier naar de verklaring van minister Dehaene die aanvaardbaar is. Maar dan rijst de vraag: wie is « hij »?

En dan is het duidelijk dat de verbintenissen die zijn aangegaan door leden van de nationale regering, binnen die regering lid van een ministerieel comité dat als de opdracht heeft de dossiers voor te bereiden in het kader van een voorlopige gewestvorming of binnen de bevoegdheid van de culturele aangelegenheden, in een overgangsfase tussen de voorlopige gewestvorming en de definitieve met ingang van 1 oktober 1980 waarin de executieven binnen de nationale regering zitting hadden, redelijkerwijze niet kunnen worden beschouwd als ten laste van de gemeenschappen. De Raad van State was trouwens ook die mening toegedaan met betrekking tot die ministeriële comités, opgericht op basis van voorlopige en overgangsfases van de toestand van 1 oktober 1980.

Die verbintenissen lagen in de lijn van de beslissingen van de nationale regering, die er als regering verantwoording voor verschuldigd was tegenover het Parlement. En bij gebrek aan wetsbepalingen ter zake in de wetten van 1980, is het niet gerechtvaardigd die lasten op de gemeenschappen te leggen. De uitzonderingen die de regering maakt, bijvoorbeeld huisvesting, zijn er een bewijs van, zij het dan om redenen van toegekende staatswaarborg, dat de redelijkheid en de solidariteit niet vragen tot het allereerste begin in 1975 terug te gaan.

En het is in zoverre juist dat de gemeenschappen op basis van de in de gewone wet ingeschreven begrotingskredieten, op conventionele wijze vastgesteld en nu verdeeld volgens de gekende verdeelsleutels, hun uitgaven niet konden dekken.

Wat heeft deze regering gedaan om niet alleen de leefbaarheid van de gemeenschappen niet te verzekeren maar ook hun fiscale autonomie af te breken?

Ten eerste, afschaffing van de belasting op de meerwaarden bij volmachtbesluit; ten tweede, de voorziene provinciebelastingen bleven toegekend aan de provincies, waar zij geleidelijk de gemeenschappen moeten ten goede komen; ten derde, de opbrengst van het successierecht wordt opnieuw een nationale belasting.

Daar waar volgens de wetgever, van 1 januari 1980 af de gemeenschappen op een duidelijk omschreven basis hun financieel beleid in volledige autonomie moeten kunnen voeren, zitten zij in 1984 nog altijd in de mist, waarin België reeds in 1975 is verdeeld geraakt. Hoe dicht men ook bij de basisbeginselen van 1980 zit — dixit minister Dehaene — weer is afgeweken van de rechte lijn, hetgeen het klimaat tussen de gemeenschappen alleen maar slechter maakt in plaats van op basis van solidariteit de lasten van het verleden op te lossen. De 1640 miljoen frank aan belastingristorno's, die de gemeenschappen als definitief verworven mogen beschouwen, is alleen maar wat de wetgever van 1980 heeft beslist ter zake.

Het staat vast dat de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1984 wel aan herziening zal toe zijn, wanneer dit ontwerp in zijn huidige vorm wet zal worden. Om niet te spreken van het communautair evenwicht van de dotaties over de periode 1975-1979, dat zal worden verboden door de regeling met terugwerkende kracht toe te passen.

Niemand zal de vraag stellen of er een rechtsopvolging moet worden geconcretiseerd. Het is evident, anders zou de gewestvorming binnen de perken van artikel 107^{quater} geen zin hebben of zou zij dode letter zijn gebleven voor de toekomst.

Hoofdzaak is te weten van wanneer af de rechtsopvolging speelt. Wij hebben ter zake duidelijk ons standpunt bepaald.

Het ligt anders met de financiële middelen van de gemeenschappen en de gewesten. Blijft de regering de wet van 9 augustus 1980 toepassen, te weten het begrotingskrediet conventioneel vastgelegd op afgeronde miljarden aangepast met de indexbeweging eigen aan het jaar en verhoogd met de percentages op de ristorno's op belastingen en heffingen, de eigen fiscaliteit buiten beschouwing gelaten? Of gaat zij het financieringsmechanisme zoals dit voorkomt in de artikelen 3 en 4 van het ontwerp mengen met de bij wet van 9 augustus 1980 voorgeschreven financiering? De duidelijkheid in zijn toepassing zal er niet mee gediend zijn. Het vertrouwen van de gemeenschappen in de nationale instanties zal er niet op verbeteren. De regering heeft gekozen voor het behoud van het mistgordijn dat zich reeds in 1975 heeft gevormd.

De gewestvorming van 1980 wordt in haar fundamentele structuur afgebroken door het uittrekken van de successierechten en het nationaal behouden van de opbrengst om weliswaar te affecteren naar regionale bevoegdheden — de lasten van het verleden — enerzijds, en de nationale sectoren anderzijds. Daarmee is dan de operatie compleet en de verwarring eveneens.

Eén zaak is duidelijk, de regering grijpt hier naar de affectatie van bepaalde belastingen, door invoering van een afzonderlijk sectie van de begroting van Economische Zaken, waar zij voor andere aangelegenheden het affectatieprincipe verwerpt. Ik verwijs naar de borrelwet waarvan de opbrengst zou moeten dienen voor de sociale zekerheid.

Het is een schoolvoorbeeld van ongeloofwaardigheid in verband met het essentiële van een regeringsbeleid, te weten het financieel beleid. Principes die door de minister van Financiën uitgesloten en verlaten zijn, moet hij terug opnemen voor andere financiële regelingen. Men moet maar durven!

Ik kom nu tot de nationale sectoren.

Deze sectoren behoren zonder twijfel tot de nationale bevoegdheid. De wetgever van 1980 heeft zelfs aangeduid welke sectoren « nationaal » blijven.

Socio-economisch gezien heeft het begrip « nationale sector » geen betekenis omdat de arbeidsverhoudingen tussen werkgevers en werknemers gestructureerd zijn op basis van nijverheidssectoren. Zuiver economisch gesproken kan de omschrijving van een sector niet worden gebonden aan grenzen van welke aard ook. Het begrip « nationale sector » heeft dus alleen een politieke betekenis en het moet dienen als wisselmunt onder andere om deze regering staande te houden. Had men niet te kampen gehad met « werkloosheid » gedurende de jongste jaren, dan zou er politiek ook niet over gesproken zijn geweest.

De kaarten liggen nu spijtig genoeg anders. Met betrekking tot deze aangelegenheid wordt duidelijk aangetoond dat de wetgever van 1980 bij het uitwerken van de wet van 8 augustus niet voldoende rekening heeft gehouden met het socio-economisch aspect van de materies: Ofwel diende men het geheel van het socio-economisch beleid te regionaliseren, ofwel diende men het geheel nationaal te houden. Men heeft politiek gekozen voor de « vis-noch-vlees »-situatie, tegen alle economische wetten in. Eens te meer zijn het in de eerste plaats de werknemers die de factuur moeten betalen.

Voor de SP is de werknemer van een Waals bekken gelijk aan een werknemer uit een Vlaamse industrietaak en bijgevolg wensen wij geen oplossing, die gevonden wordt op de rug van een zelfde sociale groep, uit een ander gewest.

De heer Luyten. — De heer André Cools deelt die mening niet, hij wil de Vlamingen buiten.

De heer Egelmeers. — De waarheid is dat er in deze regering geen eensgezindheid bestaat over een economisch beleid, dat door het gezond verstand wordt opgelegd. Weer eens kiest zij voor de verwarring en de vaagheid in plaats van te opteren voor de duidelijkheid en mee te heleen aan de opslorping van de werkloosheid. De toestand ter zake zou er dan heel anders hebben uitgezien dan die welke men nu kunstmatig heeft gecreëerd. Wij zijn er ons natuurlijk wel van bewust dat het economisch gegeven niet uitsluitend een Belgisch element is.

De beslissingen van de regering om het economisch probleem te binden aan het communautaire dossier en dan nog met geëigende oplossingen naargelang van de sector en via nationale over gewestelijke materies, hoe wettelijk dit ook is, schept een antiklimaat en voorzeker niet het psychologisch klimaat om dat wantrouwen in de gemeenschappen weg te werken, laat staan in de nabije toekomst de bevestiging te krijgen dat het de oplossing was, waarmee het dossier definitief kon gesloten worden. Het kan misschien handig zijn om in de nationale instanties een mechanisme van beslissing en financiering uit te werken waardoor de onenigheid in de regering wordt verdoezeld en waardoor ook de meerderheidspartijen gesust worden die voor- en tegenstanders tellen van de regionalisatie van de genoemde sectoren.

Wat in het geheel van het gebrekkig ontwerp nog het ergst voorkomt, is dat die juist in de cruciale artikelen van het ontwerp de volmacht-techniek terug te vinden is. Het artikel 11 is er een schoolvoorbeeld van. Ik kom daarop terug bij de artikelsgewijze bespreking.

Na de tweede reeks van volmachtbesluiten, die genomen zijn op grond van de wet van 6 juli 1983, was het voor de CVP genoeg. Het moet gedaan zijn met het door de regering vragen van nog meer volmachten alhoewel zij in de tijd goed gediend was. Meer bepaald uit de CVP-Senaatsfractie kwam hierover nogal gedurfd taal. Maar « blaffende honden bijten niet », zegt het spreekwoord en zo redeneerde de regering ook. Zij schreef in het ontwerp integraal teksten in die zelfs werden afgewezen als genummerd volmachtbesluit op basis van de wet van 6 juli 1983.

Het is geen uitdaging meer van de regering tegenover het Parlement. Het is geen dictaat van de regering tegenover haar meerderheidspartijen en de inhoud van de tekst, die weer eens de werknemers viseert, is een *Befehl* voor de vertegenwoordigers van de christelijke arbeiders om slaafs te blijven volgen. Of moeten zij gezichtsverlies lijden tegenover de rechtse vleugel van deze regering, om alle sectoren, waar zij ook gesitueerd zijn, te treffen langs de kant van de werknemers?

Noch het één noch het ander beaamt in het bestek van dit ontwerp. Wie voorstander is van de parlementaire democratie kan zeker niet instemmen met de fundamentele aspecten van de materie, als daar zijn het bijzonder voorrecht aan ontleners van de vennootschappen vermeld in artikel 10, de bezoldigingen, vergoedingen en voordelen met arbeidsduur inclusief waarvan sprake in artikel 11.

Het zou lachwekkend zijn ware het niet zo triestig, de Vlaamse ministers te horen verklaren dat bijvoorbeeld artikel 11, een algemene draagwijdte heeft, het in principe van toepassing is op alle ondernemingen van de vijf nationale sectoren, maar dat er beoordelingsmomenten zijn waarop het artikel 11 dan weer niet zal worden toegepast, bijvoorbeeld ondernemingen die cash flow maken, het bestaan van een sociaal akkoord, een beheerscontract of wanneer een genummerd koninklijk besluit van toepassing is met betrekking tot de loonmatiging.

In de tekst van artikel 11 is geen spoor te vinden van die uitzonderingen, niettegenstaande wij hier te doen hebben met een volmachttekst die direct het Parlement bindt in tegenstelling met de volmachtwetten van 1982 en 1983, die het principe inschreven, om daarna binnen de uitvoerende macht de gekende genummerde besluiten te nemen, die later konden worden gelezen in het *Belgisch Staatsblad*.

Ofwel aanvaarden de werknemersafgevaardigden van de meerderheidspartijen deze wansmakelijke methode van de regering, waardoor inderdaad alle nationale sectoren nog eens extra kunnen worden getroffen, ofwel verbreken zij de werknemerssolidariteit in de geciteerde sectoren.

Wij laten hun de keuze, maar de wijze waarop de regering hun dit doet slikken, grenst aan het ongelooflijke voor wie nog enige waarde hecht aan onze instellingen.

Het wetsontwerp vormt een geëigende compromisoplossing, aldus minister Dehaene. Hier krijgt hij gelijk; dat is ons antwoord. Maar wij kunnen de vraag stellen in hoeverre de structuur van het ontwerp — te weten de lasten van het verleden, binnen de wetten van augustus 1980 over de regionalisatie, te koppelen aan de financiering van de politieke nationale sectoren in de optiek van een oplossing door onrechtstreeks de gemeenschappen en gewesten erbij te betrekken over bedragen die werkelijk te controleren zijn voor zover zij al niet voorbijgestreefd zijn, wanneer zij juist zijn — de weg zal effenen om de gemeenschappen een kans te geven te leven in volle ontplooiing en terzelfder tijd de nationale overheid haar beleid te laten voeren.

Wij hebben sterk de indruk dat dit compromisontwerp over de lasten van het verleden, in de toekomst de volgende regeringen heel wat moeilijkheden zal berokkenen omdat de onduidelijkheid het gehaald heeft op de klaarheid en de gemeenschappen de dupe zullen worden van de verkrachting van de wet van 9 augustus 1980, het andere luik van de gewestvorming in dit land. Er is niets zo erg als te denken dat men iemand aan het bedriegen is, wanneer men zelf bedrogen wordt. De toekomst zal het uitmaken.

De SP kan dit ontwerp niet goedkeuren om al de voorgaande redenen. Wij zullen wel opnieuw trachten dit ontwerp ten gronde te amenderen. Dat zijn wij verschuldigd aan de sociale groepen van de bevolking en aan de gemeenschappen die erbij betrokken zijn. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à Mme Delruelle.

Mme Delruelle-Ghobert. — Monsieur le Président, mes chers collègues, le ministre des Réformes institutionnelles, dans son exposé introductif, nous a rappelé que le projet dont nous débattons actuellement est d'une rare complexité qui justifie entièrement les longues discussions qui ont entouré à la Chambre, le vote de ce texte.

Je félicite les rapporteurs, Mme Herman et M. André, pour le travail remarquable qu'ils ont réalisé dans une matière aussi difficile.

Pour ma part, je n'aborderai que quelques aspects de la matière relative aux soldes et aux charges du passé des communautés et des régions.

Cependant, avant d'émettre un quelconque avis sur cette partie du projet, il est indispensable, je pense, de voir si l'analyse qui en est faite est correcte afin d'en comprendre exactement le sens.

Le principe de base me paraît être l'affirmation qu'à partir du moment où les communautés et les régions se voient attribuer la gestion des secteurs relevant jusqu'à présent de la compétence de l'Etat central, elle doivent supporter les charges financières inhérentes à ces matières. Autrement dit, il a été fait ici application du principe général de succession juridique.

Rappelons que ce principe n'a pas été traduit dans les lois d'août 1980. En fait, pour retrouver une quelconque allusion à ce principe de succession juridique, il faut remonter aux travaux préparatoires de ces lois. Dans son exposé introductif, le ministre des Réformes institutionnelles a d'ailleurs tenu à rappeler les déclarations du Premier ministre de l'époque relatives à cette question.

Le présent projet, qui s'inspire également de la jurisprudence du Conseil d'Etat en la matière, consacre donc dans une forme légale, ce principe fondamental de succession juridique, mais en le limitant. En effet, il fixe la rétroactivité de cette succession soit au 1er janvier 1972, soit au 1er janvier 1980, pour ce qui est des communautés, et au 1er janvier 1975 pour ce qui est des régions.

J'insisterai ici sur l'importance de cette limitation et ses conséquences favorables pour les communautés et les régions.

L'héritage ne concerne, en effet, que les charges du passé relatives aux matières dans lesquelles les ministres communautaires et régionaux ont pu, effectivement, exercer une influence déterminante par l'intermédiaire des ministres de l'Education nationale et de la Culture et, depuis leur création, par l'intermédiaire des comités ministériels des communautés et des régions. Le projet a donc, logiquement et équitablement, retenu comme critère la participation effective des ministres concernés à la prise de décision dans le passé.

En ce qui concerne les charges du passé, le mécanisme imaginé par le projet permet aux communautés et aux régions de les supporter grâce à un système de transfert des soldes auquel — il faut le souligner — le gouvernement n'était tenu ni par les lois spéciale et ordinaire de réformes institutionnelles de 1980, ni par la loi relative à la première dotation aux communautés et régions.

Donc, quelle que soit la position qu'on adopte à l'égard de ces soldes, il est utile de faire remarquer qu'en raison de l'absence d'automatisme et de dispositions légales en la matière, le transfert de ces soldes n'aurait pas pu s'opérer.

Le présent projet m'apparaît donc comme avantageux pour les communautés et régions.

Quant à savoir s'il est aussi harmonieusement équilibré pour l'une et l'autre région du pays, nous y reviendrons tout à l'heure. Auparavant, je voudrais aborder le problème des « ristournes ».

Tant à la Chambre qu'en commission du Sénat, l'opposition n'a pas manqué de dénoncer le système qu'elles illustrent en les assimilant à la clé de répartition la plus défavorable. Cela m'a frappé et j'y ai réfléchi.

Tout d'abord, n'oublions pas l'engagement du passé. En 1980, on en a parlé. Reportons-nous donc aux tableaux qui figurent en annexe du projet de loi, et plus particulièrement au point II concernant l'assistance à la Région wallonne.

Qu'y voyons-nous?

Que sur un montant total d'assistance de 4 milliards 785 millions pour la Région wallonne, 575 millions proviennent de ristournes. Le reste consiste en une reprise directe par l'Etat dans le secteur du logement, et en l'octroi de crédits accordés en compensation des soldes existant au 31 décembre 1979, dans les secteurs autres que le logement.

J'en déduis donc que, outre les droits de succession, dont il est largement question dans la seconde partie du présent projet — partie qui ne concerne en rien le transfert des soldes des années antérieures —, d'autres modes de financement sont aussi envisagés.

En ce qui concerne les communautés par contre, si l'on n'envisage pas de ristournes d'impôts, notons qu'on prévoit l'octroi d'un crédit, ce qui n'est évidemment pas négligeable.

Pour conclure sur ce point, je voudrais souligner le fait que les membres de l'exécutif wallon, dans leur ensemble, se soient félicités du mécanisme adopté pour réaliser le transfert des soldes des années antérieures et que certains membres seulement de ce même exécutif ont approuvé cette partie du projet de loi qui permettra à la Région wallonne de supporter les charges du passé.

Dans le même ordre d'idées, je voudrais donc dire que si je me suis interrogée, comme d'autres parlementaires d'ailleurs, quant à l'exactitude et la précision des chiffres cités, mes interrogations trouvent une réponse satisfaisante dans le fait qu'il est expressément prévu dans le projet, que la fixation définitive des soldes, des charges et de l'assistance n'interviendra qu'après avoir recueilli l'avis des exécutifs concernés. Cela signifie que la concertation entre le gouvernement et les exécutifs est loin d'être close, et je ne peux que m'en réjouir.

Permettez-moi à présent de m'attarder quelques instants sur deux sujets qui me semblent importants: les dépassements de trésorerie et la garantie de l'Etat.

A propos des dépassements de trésorerie, je commencerai par constater que la Communauté française n'accuse pas semblable dépassement. Cette constatation, qui me réjouit, me paraît importante, dans la mesure où la Communauté française supporte pourtant le poids d'un secteur social particulièrement lourd et exigeant sur le plan financier.

J'en félicite évidemment l'exécutif de la Communauté française et plus particulièrement le ministre Monfils qui a la charge de ce département social.

Il n'en va malheureusement pas de même du côté de la Communauté flamande où l'on doit constater un dépassement de trésorerie important. Des dispositions ont donc été prévues dans le projet de loi pour éviter un éventuel cataclysme financier. Elles pourront, bien entendu, jouer, mais dans une moindre mesure, du côté wallon. M. Delmotte, dans son rôle de chef de groupe de l'opposition, en a tiré argument pour marquer son désaccord sur ce projet.

De mon côté, je ferai plutôt ressortir le côté positif de cette constatation car s'il est vrai que la seconde partie de ce projet de loi, consacrée quant à elle au sort futur des secteurs nationaux, contient un certain nombre de dispositions particulièrement nécessaires pour la Wallonie puisqu'elles assurent la survie de sa sidérurgie, il ne fallait nécessairement pas perdre de vue que le premier volet de ce projet, dont je vous entretiens présentement, est quant à lui, favorable à la Communauté flamande.

Cette constatation met ainsi en évidence le caractère équilibré du projet dans son ensemble et démontre que celui-ci est le résultat d'un compromis politique acceptable par tous.

A ce propos, je voudrais citer la disposition de l'article 4 du projet, selon laquelle l'Etat octroie à nouveau aux communautés et aux régions une ligne de crédit correspondant au maximum à un sixième de leur dotation, ce crédit étant évidemment accordé sans intérêts.

Le fait que cette disposition soit consacrée dans un texte de loi de portée générale, plutôt que d'être incluse dans un budget, en démontre toute l'importance. Le paragraphe 2 de ce même article 4, consacré aux dépassements constatés au 31 décembre 1982, prévoit que ceux-ci peuvent être récupérés sur plusieurs années. Cela ressort également des tableaux joints au projet concernant l'assistance et je saurais gré au ministre responsable de bien vouloir me le confirmer, ici même, en séance publique. D'ores et déjà, je l'en remercie.

Abordons maintenant le problème de la garantie de l'Etat.

Il s'agit ici d'une dérogation au principe général de reprise de leurs charges du passé par les communautés et les régions.

L'article 2 du projet précise donc que l'Etat reste tenu par la garantie qu'il a accordée aux engagements du passé. Mais, en cas de mise en œuvre effective de cette garantie, le projet réserve au profit de l'Etat un droit de récupération à charge des communautés et des régions. Il s'agit donc, en fait, d'une simple modalité technique du principe de succession juridique dont j'ai parlé au début de mon intervention.

Cette modalité sauvegarde essentiellement le capital de confiance accordé — du moins nous l'espérons — par leurs créanciers à l'Etat, aux communautés et aux régions.

Dans ce contexte, je me réfère aux précisions apportées par le ministre Dehaene lors des discussions en commission au sujet des montants exacts que les communautés et les régions devront supporter. Le ministre a précisé que ces montants ne peuvent être établis avec précision puisque — et cela se comprend — il s'agit d'une véritable «traite sur l'avenir», d'un risque non calculable à l'heure actuelle. Mais au-delà des chiffres

eux-mêmes, le plus important me semble être l'affirmation faite par le ministre — et je le remercie de vouloir bien me le confirmer à cette tribune — que la discussion entre l'Etat et les pouvoirs décentralisés reste tout à fait ouverte s'il s'avérait que ces montants soient tels qu'ils mettent en danger les budgets des communautés et des régions. Encore un fois, la négociation reste possible et c'est cela qui me paraît le plus important à souligner.

En conclusion, il apparaît donc que, sans le présent projet les régions et les communautés devraient supporter les charges du passé, conformément à la jurisprudence établie en cette matière par le Conseil d'Etat, mais que, par contre, les soldes ne seraient pas transférés. Ce serait là évidemment une situation tout à fait intolérable pour les pouvoirs décentralisés.

J'exprime donc ma satisfaction au vu du compromis intervenu qui me semble être le moins mauvais possible, d'abord parce que, grâce au transfert des soldes, il permet aux communautés et aux régions de supporter le poids de la reprise des charges du passé, et ce dans l'esprit des lois de 1980; ensuite parce que les exécutifs concernés seront consultés pour la fixation définitive des montants des soldes, des charges et de l'assistance et, enfin, parce qu'en ce qui concerne la mise en œuvre de la garantie de l'Etat et sa récupération, ici encore la porte reste ouverte aux discussions et à la consultation de toutes les parties concernées.

Ces arguments justifient le vote positif du groupe PRL quant au premier volet du projet qui nous est soumis par le gouvernement. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van der Elst.

De heer Van der Elst. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik zal in mijn betoog slechts enkele algemene beschouwingen houden in verband met dit ontwerp van wet. Andere leden van mijn fractie zullen nog het woord voeren en, ingaande op bepaalde onderdelen, een meer technische uiteenzetting houden.

Dit wetsontwerp is zeer verward, zo verward zelfs dat het aanleiding geeft tot volkomen tegenstrijdige interpretaties door leden van dezelfde regering. Dit is tijdens het debat in de Kamer duidelijk gebleken en het belooft voor de toekomst. In feite staan wij voor een compromis dat niets oplost, omdat de ingewikkeldheid en de onduidelijkheid onvermijdelijk aanleiding zullen geven tot nieuwe tegenstellingen en discussies over de interpretatie die eraan moet worden gegeven.

Twee aangelegenheden, die feitelijk niets met mekaar te maken hebben, worden er zogezegd in geregeld: de schulden uit het verleden en het probleem van de financiering van het Waalse staal.

Wat de schulden uit het verleden betreft, was dit wetsontwerp eigenlijk overbodig. Het was immers duidelijk dat de gewesten en de gemeenschappen met de hun toegekende dotaties deze schulden niet konden betalen en dat zij voor rekening bleven van de nationale overheid. Overigens is de verhouding van deze schulden — 60 pct. voor Vlaanderen, 40 pct. voor Wallonië — conform de inbreng van beide landsgedeelten in het nationaal inkomen. Er was dus geen probleem, doch men heeft er een geschapen om de Vlamingen om de tuin te leiden, en om de inkomsten van de Vlaamse Gemeenschap te verminderen door zo de opbrengst van de successierechten te onthouden.

Wat de financiering van het Waalse staal betreft, is dit wetsontwerp misleidend, in zover dat de enen beweren dat het neerkomt op de regionalisering van de staalsector en de nationale sectoren, terwijl anderen dit tegenspreken. Men kan slechts vaststellen dat indien het de regionalisering inhield een bijzondere meerderheid vereist zou zijn, zoals de Raad van State opwerpt, en dat de regering beweert dat een eenvoudige meerderheid volstaat, omdat het geen regionalisering inhoudt.

Hoe kan men dan nog te goeder trouw beweren dat het toch een regionalisering zou zijn, terwijl in feite en in rechte de nationale regering alleen bevoegd blijft? Het is zo ingewikkeld dat zelfs een kat er haar jongen niet zou in terugvinden.

Gans deze discussie gaat trouwens aan de kern van de zaak voorbij. Men beschuldigt er ons, Vlamingen, van dat wij ons bemoeien met een Waalse aangelegenheid. Wij kunnen moeilijk anders wanneer wij vaststellen dat het voor het grootste deel ons geld is, dat in een bodemloos vat gestort wordt, dan wanneer wij er dringend zelf behoefte aan hebben voor de industriële reconversie en het scheppen van werkgelegenheid, onder meer in Limburg, waar de werkloosheid veel groter is dan in Wallonië.

Waarom moet de nationale solidariteit altijd in één richting ingeroepen worden, zonder dat objectieve criteria in acht worden genomen? Wanneer wij, Vlamingen, de stem van het gezond verstand laten horen en in verband met Cockerill-Sambre pertinente vragen stellen, worden wij van alles en nog wat beschuldigd. Ik ben federalist en ik wil graag gans de aangelegenheid overlaten aan de Walen. Ik ben ervan overtuigd dat zij dan wel tot andere inzichten zouden komen en ophouden met onredelijke eisen te stellen.

Wij bevinden ons in een onmogelijke situatie, omdat gans het probleem gesteld wordt in het teken van de Vlaams-Waalse tegenstelling. De nationale regering is dan ook uit schrik voor de Waalse chantage schromelijk in gebreke gebleven. Zij is verantwoordelijk, vermits de Belgische Staat ongeveer de enige aandeelhouder van Cockerill-Sambre is die nog overblijft.

In zijn verslag heeft de regeringsexpert Gandois in ongezouten bewoordingen gezegd dat Cockerill-Sambre slachtoffer is van wanbeheer, het slechtst geleide bedrijf dat hij kent in de sector van de siderurgie. Heeft de regering in al die jaren reeds iets gedaan om dat te verhelpen? Is de leiding vervangen door meer bekwame elementen, heeft men de top gesaneerd en geherstructureerd? Bij mijn weten heeft zij er tot nu toe niets aan gedaan.

Men beroept zich steeds op het plan-Gandois, maar bestaat dit plan nog? Het is door de feiten bewezen dat Gandois zich in zijn prognoses wel erg vergist heeft, dat zijn voorspellingen niet kloppen, dat de stijgende verliezen, nu reeds meer dan één miljard per maand, veel hoger liggen dan Gandois voorhield.

Had hij niet voorzien dat in december van vorig jaar het verlies zou zijn teruggebracht tot 800 miljoen per maand waar het in werkelijkheid 1,2 miljard bedraagt?

In hoever kan men zich dan nog beroepen op het plan-Gandois, waaraan de regering zich vastklampt tegen beter weten in? Zelfs bij het kristelijk syndicaat van de metaalarbeiders gaan stilaan stemmen op die blijk geven van meer gezond verstand en redelijkheid dan wij bij de regering aantreffen. Wat zin heeft het, zich vast te klampen aan illusies, wanneer daardoor tientallen miljarden volkomen zinloos verloren gaan?

Wij kunnen niet anders dan de regering verantwoordelijk stellen en zelfs in beschuldiging stellen. Geen enkele beheerraad van geen enkele onderneming zou handelen of kunnen handelen zoals de regering doet. Politiek en economie worden op onverantwoorde wijze vermengd.

Ik zou er nog willen op wijzen dat de Vlamingen in geen enkel opzicht schuld treft voor de teleurgang van het Waalse staal. Zij waren er niet bij betrokken. En in de regering hebben zij steeds weer de Walen gevolgd.

De verantwoordelijkheden liggen op een ander vlak — ten dele in een internationale conjunctuur — maar voor een groot deel in het ingrijpen van de politiek, van de syndicaten, in de economie. De waarheid is, dat de privé-eigenaars, de grote aandeelhouders, verhinderd werden te doen wat zich uit economisch oogpunt opdroeg, dat zij niet konden saneren en herstructureren, met het gevolg dat zij inderdaad gans de zaak overgelaten hebben in de handen van de gemeenschap, van de Staat, van de regering, die zich thans in juist dezelfde positie bevindt en eveneens terugschrikt voor wat noodzakelijk is.

Wat gebeurt, is fundamenteel verkeerd. En daaraan verandert er niets met dit ongelukkig en schadelijk wetsontwerp. De pogingen om de Vlamingen verder te doen betalen in naam van de nationale solidariteit in een zaak die doordraait, roept gevaarlijke spanningen op. Het land wordt niet gediend door het halsstarrig vasthouden aan een unitaire staatsconceptie en een politiek die daardoor geïnspireerd wordt.

Men heeft in dit land reeds al te lang getreuzeld en gewacht om een gezond, eerlijk en consequent federaal systeem in te voeren. Het wordt nu hoe langer hoe moeilijker, omdat gaandeweg steeds meer domeinen betrokken worden bij de betwistingen. Hoe langer men wacht voor een noodzakelijke heelkundige ingreep, hoe erger het wordt. De kwaal verbetert er niet op. En dat is het wat wij meemaken door een gebrekkige en hoe dan ook onvoltooide en ontoereikende hervorming.

Het aantal twistpunten en wrijvingsvlakken neemt toe, in zover dat sommigen ertoe geneigd zijn steeds radikaler standpunten te gaan innemen. Hoe dan ook, in Vlaanderen is het bewustzijn gegroeid en algemeen verspreid dat het zo niet verder kan. De Vlamingen voelen zich getergd en geplaagd, terwijl zij financiële aderslatingen ondergaan die noodlottig kunnen zijn voor de zo noodzakelijke economische opleving. Dit stemt tot bitterheid.

In de Kamer werden cijfers geciteerd. Ik zal ze niet herhalen, maar de kredietverstrekkingen waaraan staatswaarborg werd verleend, zijn voor

79 pct. naar Wallonië gegaan en slechts voor 21 pct. naar Vlaanderen. Het lijdt geen twijfel dat deze staatswaarborg in de toekomst ook zal leiden tot de verplichting van de Staat om op te draaien voor deze schulden. Het rapport-Matthijs was reeds fictief, doch het is nu volledig achterhaald. Nochtans gingen in de periode 1976-1982 in de nationale sectoren in Vlaanderen 43 000 werkplaatsen verloren tegenover 31 000 in Wallonië. Toch wordt de indruk verwekt alsof het probleem Cockerill-Sambre het enige probleem is dat de regering bekommert.

Ten overstaan van de reële situatie is het wetsontwerp dat wij bespreken zonder veel betekenis, omdat het in de grond niets meer is dan een poging van de regering om tijd te winnen. Het is onaanvaardbaar en verwerpelijk omdat het niet verwezenlijkt wat van Vlaamse zijde eenparig geëist werd: de splitsing van de nationale sectoren.

Sommige politieke partijen verliezen in Vlaanderen hun geloofwaardigheid, omdat er helemaal geen lijn meer te ontwaren is in hun gedragingen. Wanneer de Vlaamse executieve eenparig een ongunstig advies uitbrengt en er wordt helemaal geen rekening mee gehouden door dezelfde mandatarissen die het advies uitbrachten of goedkeurden in de Vlaamse Raad, dan wordt de kiezer geconfronteerd met een schizofrene vertoning. Wie begrijpt het nog?

Wij zitten in de grootste verwarring door de schuld van de regering. Ik kan aannemen dat het moeilijk is de tegenstellingen in de regering te overbruggen, doch in Vlaanderen heerst de overtuiging dat de toegevingen altijd van de Vlamingen komen. En er zijn zoveel voorbeelden om dit te illustreren dat het steeds moeilijker wordt het tegen te spreken.

Ik zou hier kunnen verwijzen naar het akkoord dat nog vorige vrijdag tot stand is gekomen en dat eens te meer inhoudt dat verzaakt wordt aan reële Vlaamse belangen, zoals het bouwen van een kolen-elektricitetscentrale in Limburg.

Het is toch duidelijk dat een deelname aan de kerncentrale van Chooz het afzien inhoudt van de bouw van een eigen centrale in Limburg.

Mevrouw N. Maes. — Waar blijven die CVP'ers nu die beweerden dat er na Chooz nog ruimte is voor een zelfstandige beslissing inzake een bijkomende kerncentrale te Doel en een steenkoolcentrale in Limburg?

De heer Van der Elst. — Ik weet niet of deze regering de legislatuur zal uitdoen. Maar ik weet nu reeds dat deze legislatuur — dit Parlement is nochtans een constituant — verloren tijd geweest is om datgene te doen wat het noodzakelijkste is in onze opvatting, namelijk de staatshervorming consequent te realiseren.

Dit wetsontwerp verandert daar niets aan en is veeleer schadelijk in verschillende opzichten. De interpretatie gegeven aan sommige bepalingen, onder meer door Vice-Eerste minister Gol, zou een waarschuwing moeten zijn voor de Vlamingen om dit wetsontwerp niet zomaar goed te keuren.

De grootste dubbelzinnigheid blijft bestaan, ook na het debat in de Kamer, en het debat in de Senaat zal daar niet veel aan veranderen, want de dubbelzinnigheid is blijkbaar gewild, omdat men het in de grond niet eens is. Dit komt neer op een vorm van bedrog, waarbij men niet weet wie de bedrogene is. Doch wij hebben er niet het minste vertrouwen in en verwerpen dan ook dit wetsontwerp zonder aarzelen.

Het is in hoge mate ontgoochelend voor de Vlaamse openbare opinie, die iets anders verwacht had na de felle uitspraken van CVP- en PVV-woordvoerders over de splitsing van de nationale sectoren, waarover op een bepaald moment in Vlaanderen toch een eensgezind akkoord was.

Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, dames en heren, wij zullen dus zonder aarzelen en met overtuiging tegen dit wetsontwerp stemmen dat in de Kamer door één van onze woordvoerders als schandelijk en schadelijk werd bestempeld. (*Applaus op de banken van de Volksunie.* — *Woordenwisseling tussen mevrouw N. Maes en leden van de CVP.*)

M. le Président. — La parole est à M. Vercaigne.

M. Vercaigne. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, notre présence ici témoigne que la loi spéciale du 8 août 1980 et la loi ordinaire du 9 août 1980 ont très rapidement révélé leurs lacunes et insuffisances. La vie a bousculé les compromis intervenus alors et la preuve a ainsi été faite que la réalité de tous les jours s'accommode rarement d'échafaudages compliqués qui ne satisfont personne.

Trois ans après à peine, l'affaire est entendue. Tous les partis considèrent les lois de régionalisation comme étant insuffisantes et de toutes

parts fusent des projets et des propositions visant à remettre en cause le consensus d'alors. Il faut étendre les compétences des communautés et de régions et sortir du congélateur, où elle est maintenue de force, la troisième région reconnue par la Constitution.

Ceci est d'autant plus urgent que la communauté germanophone, composée d'un peu plus de 60 000 habitants, vient d'être dotée d'un exécutif disposant de larges pouvoirs alors qu'un million d'habitants de la Région bruxelloise attendent depuis 1970, la constitution d'une assemblée et d'un exécutif autonomes par rapport à l'Etat central.

Cette inégalité dans le traitement de nos concitoyens n'est pas à l'honneur des principes démocratiques dont chacun se réclame, mais qui sont très vite oubliés quand sont posés des problèmes difficiles comme celui des limites des régions.

A propos de la prise en charge des dettes du passé, le moins qu'on puisse dire est que les avis sont partagés. Il n'y a accord ni sur les dates ni sur les montants entre l'Etat national et les communautés et les régions.

Ma région, la Région wallonne, est incapable d'absorber les remboursements d'emprunts consentis dans les années 1975 à 1980 pour financer notamment la construction de logements sociaux en grand nombre.

Nous constatons — alors même qu'elle est autonome — que la Région dispose d'un budget en décroissance continue depuis 1980. Celui-ci est, en effet, passé de 40 milliards à 25 milliards, chiffres arrondis.

Ceci non seulement nous handicape, mais hypothèque lourdement notre avenir. Actuellement les dotations et ristournes d'impôts sont insuffisantes pour répondre à l'éventail des compétences actuelles et à la rapide dégradation économique et sociale accentuée par la politique gouvernementale toute au service du grand capital.

Vous avez créé de nouveaux niveaux de pouvoir sans rien supprimer. La lourdeur de cet Etat se vérifie tous les jours. Au lieu de supprimer les provinces, comme cela était implicitement prévu par le retrait de leur pouvoir fiscal propre, vous avez restitué à celles-ci tous les espoirs et moyens antérieurs. Nous vivons, à cause de cela, dans un paradoxe permanent: les provinces en qui très peu de personnes croient encore, jouissent toujours d'un pouvoir fiscal étendu et les communautés et les régions, dont tout le monde admet d'étendre les compétences, sont encore soumises, en partie, au bon vouloir gouvernemental pour ce qui est de leurs recettes.

On ne peut donc rendre entièrement responsables les exécutifs de leur gestion puisqu'ils ne possèdent toujours pas l'autonomie des moyens qui devrait permettre des choix politiques plus clairs et répondant mieux aux spécificités de chaque région.

A l'heure actuelle, le poste «logements» absorbe 31 p.c. du budget de la Région wallonne et, m'a-t-on dit, 60 p.c. du budget de la Région flamande.

Or, si intéressante que soit cette mission dévolue aux régions, elle n'est pas exclusive. Obliger celles-ci à supporter les charges antérieures aux lois d'août 1980 revient à asphyxier l'avenir déjà tellement morose. Nous ne pouvons admettre cela, comme nous ne pouvons admettre votre succession juridique qui, telle qu'elle est conçue, pénalise lourdement la Wallonie.

Chez nous, une large majorité s'est dégagée pour considérer que la Région wallonne ne devait prendre en compte que les dettes à partir de 1980. Beaucoup de membres PSC et PRL de Wallonie partagent ce point de vue.

De plus, votre projet de loi est une construction hybride. Vous mêlez deux problèmes importants qui n'ont rien de commun entre eux.

Il vous faudra beaucoup d'aplomb pour prouver qu'après cela, la solidarité nationale existe encore!

Vous dites que la problématique du financement des secteurs économiques nationaux a déjà été reconnue dans l'accord du gouvernement au point 3.3. Or vous savez bien que depuis lors, la dégradation s'est accentuée dans le secteur de l'acier, notamment à cause des directives de la CEE et de la politique menée par M. Davignon. Le système des quotas a accentué la fermeture d'outils en Wallonie. La fermeture de la seule entreprise sidérurgique de ma région, le Borinage, en est un triste exemple, puisque les Laminiers de Jemappes ont été fermés à cause, notamment, de ce système de quotas qui imposait une capacité de production en dessous du seuil de rentabilité.

Une fois de plus, la CEE a agi contre les intérêts de nos travailleurs tout en se gardant bien d'imposer à ce qu'on a appelé les actionnaires privés stables, le respect de leurs engagements.

Votre projet de loi accélère le processus de décomposition de l'Etat belge. Dans la presse, il n'est question que de surenchères de part et d'autre de la frontière linguistique. Plus aucune mesure ne retient tous ceux qui veulent prouver que c'est l'autre qui est coupable. La démagogie la plus outrancière ruisselle de toutes parts. L'esprit cartésien a disparu. Le profiteur, c'est celui d'en face. Lamentable spectacle!

Le divorce est-il consommé? Si tel est le cas, il faut rapidement dresser le procès-verbal de la succession.

Sinon, il faut raison garder et maintenir la solidarité nationale dans la construction navale et les mines. Ce n'est pas en opposant les travailleurs du Nord à ceux du Sud et inversement qu'une solution à nos problèmes sera trouvée. Il faut obliger la Société Générale et tous les holdings qui, au cours des ans, ont largement puisé dans le secteur de l'acier à participer au redressement des entreprises actuellement en difficulté. Il faut donner un aval sérieux à ces entreprises.

Une reconquête du marché intérieur est nécessaire pour satisfaire les besoins des gens tout en procurant un travail à nos sidérurgistes, à nos mécaniciens, à nos métallos. A titre d'exemple, je signale que la production de vélos a quasi disparu chez nous, tout l'électroménager est aux mains d'entreprises étrangères, les équipements lourds ne peuvent presque plus être achetés à des entreprises belges, nous sommes devenus les champions du semi-fini et nous laissons le champ libre aux autres pour des produits plus élaborés.

Comment pouvez-vous décréter la fermeture de Valfil, outil tout neuf, qui peut rapidement augmenter ses performances? Vous allez accroître ainsi, encore un peu plus notre dépendance à l'étranger. Où sont les projets de reconversion dont vous nous abreuvez régulièrement? Vous distribuez des cadeaux aux entreprises sans obtenir de contrepartie au point de vue emplois.

Les maîtres récompensent très mal les valets.

L'exemple d'Athus est pourtant lumineux. Vous avez laissé fermer la sidérurgie luxembourgeoise et tous vos projets de reconversion sont aujourd'hui par terre.

Vous mettez en avant un volet social qui, à terme, va engendrer de grosses difficultés. En effet, vous avez beau prépensionner de plus en plus tôt, vous créez de ce fait des problèmes ailleurs, notamment dans le domaine des pensions et de la sécurité sociale en général. J'invite instamment les travailleurs à ne pas croire à vos promesses en matière sociale. L'exemple d'Athus et celui des excédentaires de Glaverbel sont éloquentes. Vous laissez tomber les travailleurs une fois que les vagues soulevées par les fermetures sont passées.

Les salaires ne sont pas les seuls en cause, comme vous semblez trop souvent le prétendre. Les taux d'intérêts grimpent. Le coût de l'énergie caracole, alors que les bénéfices des trois grands fournisseurs crèvent tous les plafonds; et, comme par hasard, ce sont les mêmes holdings qui sont au poste de commande de tous ceux qui parasitent littéralement des entreprises comme Cockerill-Sambre.

On affaiblit un maillon de la chaîne, en l'occurrence la sidérurgie, mais on profite, au passage, de tous les éléments — transports ferroviaires, navigation, Compagnie maritime belge, assurances, etc. — pour prélever des bénéfices.

Ajoutez à cela la lenteur de la mise en œuvre des décisions, que ce soit en sidérurgie — je rappelle que le projet Valfil date de plus de dix ans — ou à Zeebrugge, et vous aurez une bonne partie de l'explication du déficit des secteurs nationaux.

Pour les communistes, les coupables ne sont ni les Wallons ni les Flamands. Nous pouvons faire état de multiples expériences comme celle des charbonnages wallons où la Société Générale s'est désengagée, laissant sur le dos de la collectivité le soin de résoudre le gâchis instauré par elle.

M. Gol, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles. — Si l'on s'en tenait au projet!

M. Vercaigne. — Le fond du problème, c'est que l'Etat et ses grands commis sont au service du pouvoir financier et que les intérêts des uns commandent les décisions des autres. Le reste n'est ressenti par nous que comme des irrutions cutanées alimentées par une fièvre partisane, donc suspecte.

En somme, monsieur le ministre, vous introduisez de facto la régionalisation des secteurs nationaux sans donner aux régions les moyens financiers nécessaires pour assumer pleinement leurs responsabilités nouvelles.

Il n'est pas de meilleur moyen pour prouver que la régionalisation est et sera un échec.

Ce faisant, vous voulez détourner le mécontentement populaire et le faire glisser sur le dos des régions qui ne font que subir votre loi sans disposer de moyens suffisants ni de l'autonomie fiscale indispensable. C'est simple, mais il fallait y penser. Vous aller garder la haute main sur la gestion tout en vous débarrassant sur les régions des contingences financières. Machiavel n'aurait pas trouvé mieux.

Un mot en ce qui concerne le Borinage. Le blocage du FRI nous a causé un tort énorme. Le ministre des Affaires économiques semble vouloir nous exclure de son bénéfice à l'avenir. J'en appelle aux travailleurs et à leurs représentants pour qu'ils repoussent les prétentions du ministre. Le Borinage et le Centre sont deux sous-régions qui ont payé un tribut particulièrement lourd à la désindustrialisation. Elles ont été les premières à subir les conséquences de la casse patronale; elles doivent pouvoir bénéficier de Boëlinvest et du FRI pour des projets qui les concernent.

Chacun est conscient que l'adoption du projet de loi va placer les communautés et les régions dans une position, à terme, intenable.

Il y a désaccord à propos du montant même des charges du passé. De fins juristes, comme M. Dehousse, ont mis en évidence la partialité de certaines estimations. Le CERW s'est prononcé contre la philosophie même du projet de loi. Plus d'autonomie sans moyens, c'est, comme la quadrature du cercle, un problème impossible à résoudre. Laisser le grand capital et les holdings hors du champ d'application de nos débats, c'est aller à l'échec certain.

L'argent n'a pas d'odeur, dit-on. Pour ce qui est de la Wallonie, allons-nous laisser les détenteurs de capitaux assister en spectateurs au délabrement accéléré de ce qui nous reste en matière économique?

Il faut d'une manière ou d'une autre les associer à l'effort, qui doit être entrepris, de «remaillage» de notre tissu industriel. La contrainte existe pour le commun des mortels. Pouvons-nous tolérer plus longtemps l'absence des entrepreneurs sur le terrain qui est, normalement, le leur?

La spéculation financière a assez duré. L'heure est à l'initiative industrielle à prendre par ceux qui ont pour vocation d'entreprendre. S'ils s'y refusent, l'initiative industrielle publique doit rapidement prendre le relais. Dans ce cas, plus question d'admettre le moindre cadeau à ceux qui parient sur la désertification de notre région. Au contraire, des lois antimonopoles ou antitrusts peuvent parfaitement être appliquées chez nous. Cela ne se réalisera qu'avec le concours actif de très larges couches de la population. Quand il sera plus clair pour tout le monde que le capital à risque n'existe plus qu'en théorie, les régions devront prendre les relais indispensables à leur survie.

Votre projet de loi, fruit de très laborieux marchandages entre partis au pouvoir et qui n'a pas reçu l'aval d'une majorité de Wallons, est inacceptable pour mon parti. (*Applaudissements sur certains bancs socialistes.*)

M. le Président. — Nous poursuivons cette discussion cet après-midi à 14 heures.

Wij zullen deze bespreking deze namiddag te 14 uur voortzetten.

COMPOSITION DE COMMISSIONS

Modifications

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wijzigingen

M. le Président. — Le bureau est saisi de demandes tendant à modifier la composition de certaines commissions:

1° A la commission de l'Enseignement et de la Science:

M. Nicolas deviendrait membre suppléant;

Bij het bureau zijn voorstellen ingediend tot wijziging van de samenstelling van sommige commissies:

1° In de commissie voor het Onderwijs en de Wetenschap:

Zou de heer Nicolas plaatsvervangend lid worden;

2° A la commission de l'Infrastructure:

M. Bock remplacerait M. Decléty comme membre effectif;

2° In de commissie voor de Infrastructuur:

Zou de heer Bock de heer Decléty als effectief lid vervangen;

3° A la commission de l'Intérieur:

M. Bock deviendrait membre suppléant;

3° In de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden:

Zou de heer Bock plaatsvervangend lid worden;

4° A la commission des naturalisations:

M. Nicolas deviendrait membre effectif;

4° In de commissie voor de naturalisaties:

Zou de heer Nicolas effectief lid worden;

5° A la commission de révision de la Constitution et de réformes des institutions:

M. Vanderpoorten remplacerait M. Vermeiren comme membre effectif et M. Vermeiren remplacerait M. Vanderpoorten comme membre suppléant.

5° In de commissie voor de herziening van de Grondwet en de hervorming der instellingen:

Zou de heer Vanderpoorten de heer Vermeiren vervangen als effectief lid en de heer Vermeiren zou de heer Vanderpoorten vervangen als plaatsvervangend lid.

N'y a-t-il pas d'opposition à ces remplacements?

Geen bezwaar?

Il en est donc ainsi décidé.

Dan is aldus besloten.

PROJETS DE LOI — ONTWERPEN VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Le gouvernement a déposé:

1° Un projet de loi contenant le budget des Affaires culturelles communes de l'année budgétaire 1984;

De regering heeft ingediend:

1° Een ontwerp van wet houdende begroting van de Gemeenschappelijke Culturele Zaken voor het begrotingsjaar 1984;

Ce projet de loi a été renvoyé à la commission de l'Enseignement et de la Science.

Dit ontwerp van wet werd verwezen naar de commissie voor Onderwijs en Wetenschap.

2° Un projet de loi portant confirmation d'arrêtés royaux en matière de douanes et accises.

2° Een ontwerp van wet houdende bekrachtiging van koninklijke besluiten inzake douane en accijnzen.

Ce projet de loi sera imprimé et distribué.

Dit ontwerp van wet zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Il a été renvoyé à la commission des Finances.

Het werd verwezen naar de commissie voor de Financien.

PROPOSITIONS DE LOI — VOORSTELLEN VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — M. de Clippele a déposé une proposition de loi modifiant le Code civil en matière de contrats de louage de biens immeubles.

De heer de Clippele heeft ingediend een voorstel van wet tot wijziging van het Burgelijk Wetboek inzake huren van onroerende goederen.

Cette proposition de loi sera traduite, imprimée et distribuée.

Dit voorstel van wet zal worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur sa prise en considération.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

PROPOSITION DE LOI — VOORSTEL VAN WET

Renvoi — Verwijzing

M. le Président. — Il est proposé au bureau de renvoyer à la commission de l'Intérieur, la proposition de loi sur le contentieux en matière de taxes locales, qui est actuellement pendante à la commission des Finances.

Aan het bureau wordt voorgesteld het voorstel van wet betreffende de geschillen ter zake van plaatselijke heffingen, dat thans bij de commissie voor de Financiën aanhangig is, te verwijzen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

Pas d'opposition ?

Is hiertegen geen bezwaar ?

Il en sera donc ainsi.

Dan is aldus besloten.

INTERPELLATIONS — INTERPELLATIES

Demandes — Verzoeken

M. le Président. — Le bureau a été saisi des demandes d'interpellation suivantes :

1° De M. de Clippele au Vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur sur « les mesures à prendre par le gouvernement compte tenu du rapport de la Banque Nationale au sujet de la dégradation des finances publiques » ;

Het bureau heeft de volgende interpellatieverzoeken ontvangen :

1° Van de heer de Clippele tot de Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over « de door de regering te nemen maatregelen, rekening houdend met het rapport van de Nationale Bank over de achteruitgang van de openbare financiën » ;

2° De M. Serge Moureaux au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur « la violation flagrante de l'article 19 de la Constitution que forme l'interdiction faite à un parti francophone de tenir des réunions privées dans un lieu privé sous prétexte qu'il se trouve situé en région flamande » ;

2° Van de heer Serge Moureaux tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt over « de flagrante schending van artikel 19 van de Grondwet door het verbod aan een Franstalige partij opgelegd om particuliere bijeenkomsten te houden in een particuliere plaats, onder voorwendsel dat die op Vlaams grondgebied gelegen is » ;

3° De M. Humblet au Premier ministre sur « la relance des discussions sur le désarmement nucléaire en Europe ».

3° Van de heer Humblet tot de Eerste minister over « de relance van de besprekingen over de kernontwapening in Europa ».

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 12 h 20 m.)

(De vergadering wordt gesloten te 12 u. 20 m.)